

Katalog over initiativer i Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Introduktion

Dette katalog over initiativer, som kan medvirke til at skabe et bedre natteliv i København, er et bilag til Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Initiativerne er inddelt i følgende kategorier:

- Initiativer som kan iværksættes umiddelbart
- Initiativer som kræver yderligere undersøgelser

Ovenstående kategorier er herindunder opdelt i initiativer, der ikke kræver finansiering og initiativer, der kræver finansiering.

Flere af initiativerne i kataloget har været diskuteret i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké for Advisory Board for Natteliv' for uddybning). Det fremgår af beskrivelsen af initiativerne, hvis der er tale om et initiativ, der var bred opbakning til i advisory boardet.

Initiativer

Kan iværksættes umiddelbart uden finansiering	4
7. Skærpede ordensregler.....	4
19. Forsøg med partnerskabsaftaler for mindre affald	4
24. Fremme af respektfuld opførsel via bedre byrum og trafik	4
26. Særlige vilkår ved meddelelse og fornyelse af natbevillinger	5
27. Håndhævelse over for uansvarlige aktører	5
28. Vægt på positive og betryggende initiativer	6
29. Mulighed for at indføre loft på natbevillinger på udvalgte gadestrækninger	6
30. Fokus på gastronomi og en fortsat udvikling af madscenen	7
31. Skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager	7
32. Mulighed for morgenlukning efter kl. 05.00	7
33. Krav om oplysning af deltagerantal for lukkede selskaber	8
Kan iværksættes umiddelbart med finansiering	9
2. Markant udvidelse af natteværter	9
6. Mini-arrangementspulje for mindre kulturaktører	9
10. Kampagne mod vold og narkotika i nattelivet.....	10
13. Årlig afrapportering.....	10
14. Styrkelse af støjvagten.....	10
15. TMF-tilsyn og udtalelser i bevillingssager	11
17. Hyppigere tilsyn med udeserveringer	11
18. Løsninger til hotspots.....	12
22. Spuling og midlertidige toiletter på Gammeltorv.....	13
25. Kampagne for adfærdsændring	13
Kræver yderligere undersøgelse	14
5. Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol	14
16. Projekt om kontinuerlige støjmålinger i gadebilledet	14
23. Reduktion af gener fra festlige udendørsaktiviteter	14
Kræver yderligere undersøgelse og finansiering	16
1. Partnerskabsmodel for nattelivets aktører	16
3. Ordenskorps.....	17
4. Tildeling af afgrænsede områder til serveringssteder	17
8. Identificering af festzoner/festivalplads.....	17
9. Certificering af serveringssteder	18

11. Én fælles indgang	18
12. Klageapp.....	19
20. Øget toiletkapacitet i særligt belastede områder	19
21. Udvikling af alternative løsninger til toiletkapaciteten i særligt belastede områder	19

UDKAST

Kan iværksættes umiddelbart uden finansiering

7. Skærpede ordensregler

Formål: At give politiet en større mulighed for at begrænse støjgener i bestemte hårdt-ramte offentlige områder.

Effekt: Initiativet har en potentiel stor effekt, men afhænger af bl.a. politiets godkendelse og ressourcer.

Beskrivelse: Kommunen vil søge at udpege og etablere indsatszoner. Et element i det arbejde kunne være at udarbejde forslag til skærpede lokale ordensregler i det offentlige rum for zoner i hårdt plagede natte-livsområder, hvor det i bestemte tidsrum ikke er tilladt at afspille musik o. lign. særligt støjende aktiviteter. Politiet skal godkende kommunes forslag samt håndhæve de skærpede ordensregler. Politiet godkender skærpede ordensregler kun for områder, hvor politiet vurderer at der er et ordensmæssigt behov.

Virkeområde: Havnefronter, parker og pladser.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

19. Forsøg med partnerskabsaftaler for mindre affald

Formål: At reducere mængden af henkastet affald i særligt belastede nattelivszoner.

Effekt: Indsatsen forventes at give en reduktion af henkastet affald i nattelivet i de særligt belastede områder og dermed gøre, at københavnere oplever byen som renere. Effekten vurderes på baggrund af feedback fra forvaltningens udførende driftsenheder og Natteværterne, samt henvendelser borgerne.

Beskrivelse: Partnerskaber med restauranterne i nattelivet er en af løsningsmulighederne for at imødekomme udfordringen med henkastet affald i særligt belastede nattelivszoner. Kommunen vil derfor fortsat arbejde for at videreudvikle det samarbejde, der blev skabt under den forrige nattelivsplan. Et tidligere forsøg i Vestergade genoptages, når Corona tillader det, og nattelivet er normalt igen.

Virkeområde: Særligt belastede nattelivszoner.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

24. Fremme af respektfuld opførsel via bedre byrum og trafik

Formål: At styrke den byrumsmæssige kvalitet gennem blandt andet belysning og design, der fremmer tryk og respektfuld opførsel.

Effekt: Afhænger af de konkrete tiltag.

Beskrivelse: Den kommende 'Byrums- og Trafikplan' for hele Middelalderbyen har fokus på, i et helhedssyn, at skabe rammer for et balanceret byliv for alle på en måde, så områdets særlige historie, eksisterende kvaliteter samt forskellighed og værdier bevares og styrkes. Der vil bl.a. være fokus på, hvordan og hvor der kan skabes rammer for en bedre

balance mellem kommerciel og ikke-kommerciel anvendelse, balance i opholdsmuligheder, ro/fred og aktivitet mm. Der vil herudover være fokus på at skabe rammer for bedre forhold for og balance imellem de bløde trafikanter, herunder fokus på, hvor og hvordan der kan skabes gode 17 forbindelser for gående og cyklister, bedre cykelparkering osv. Desuden vil der være fokus på hvor og hvordan områdets karakteristiske grønne og blå træk kan styrkes. Indsatsen vil ske under hensyntagen til beboerne i særligt Indre By, der har udtrykt bekymring over, at mindre trafik kan føre til mere fest i gaden.

Virkeområde: Primært Indre By.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

26. Særlige vilkår ved meddelelse og fornyelse af natbevillinger

Formål: At reducere gener fra serveringssteder med mange klager.

Effekt: Effekten afhænger af det grundlag, Bevillingsnævnet modtager til at vurdere sager ud fra.

Beskrivelse: Gennem en partnerskabsmodel skal der undersøges og udvikles forslag til de særlige vilkår, som kan knyttes til meddelelse og fornyelse af natbevillinger i særligt belastede områder af byen. De særlige vilkår kan f.eks. være regler om medbringelse af alkohol udenfor, etablering af rygerum m.v.

Vilkårene skal forelægges og godkendes af Kultur- og Fritidsudvalget, inden de kan anvendes i praksis. Desuden skal en evt. praksisændring offentliggøres og varsles i overensstemmelse med de gældende regler herom.

Virkeområde: Områder med restriktiv praksis.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

27. Håndhævelse over for uansvarlige aktører

Formål: At sikre, at byens bevillinger er veldrevne.

Effekt: Effekten afhænger af det grundlag, som Bevillingsnævnet modtager til at vurdere sager ud fra.

Beskrivelse: Der skal føres et intensivt og skærpet tilsyn med de steder, der ikke ønsker at samarbejde, og hvor der konstateres nattelivsgener, som vil kunne reduceres, hvis samtlige aktører samarbejder om opgaven. Dette intensive og skærpede tilsyn skal ske i et meget tæt samarbejde mellem de involverede myndigheder, og det er vigtigt, at de klager, der modtages fra beboerne koordineres. Lovgivningens muligheder for at tvinge restauratørerne til at samarbejde om opgaven skal udnyttes fuldt ud. I denne forbindelse pålægges Bevillingsnævnet at vurdere, om der i problemsager kan være grundlag for en tilbagekaldelse eller fastsættelse af nye, bebyrdende vilkår, ligesom meget kortvarige fornyelse kan være en hjælp.

Både tilbagekaldelse af en alkoholbevilling og tilbagekaldelse af en nattilladelse kræver helt særlige og tungtvejende grunde. Hvis der imidlertid foreligger tilstrækkeligt tungtvejende hensyn, kan dette efter omstændighederne føre til tilbagekaldelse, navnlig hvis

der er sket grov eller gentagen overtrædelse af vilkår i en bevilling eller nattilladelse, herunder hvis der i første omgang er blevet indsat vilkår i en eksisterende bevilling eller nattilladelse for herigennem at afhjælpe omfattende problemer i forhold til restaurationen.

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

28. Vægt på positive og betryggende initiativer

Formål: At øge serveringssteders incitament til at reducere gener fra deres gæster.

Effekt: Bevillingsnævnet er allerede opmærksomme på området, så den yderligere effekt må forventes at være begrænset.

Beskrivelse: Bevillingsnævnet skal i sin sagsbehandling fortsat lægge vægt på, om ansøgere har iværksat positive og betryggende initiativer for at reducere gener, samt begrænse nattilladelser, hvis der ikke foretages positive og betryggende initiativer, og hvis det samtidig kan dokumenteres, at der i forvejen er et højt niveau af gener i området, eller hvis risikoen for, at området udvikler et højt niveau af gener, er stor.

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

29. Mulighed for at indføre loft på natbevillinger på udvalgte gadestrækninger

Formål: At følge udviklingen i nattelivsgenerne tæt og sikre et varieret udbud og en bæredygtig fordeling af restaurationer med nattilladelser i København.

Effekt: Effekten afhænger af det grundlag, som Bevillingsnævnet modtager til at vurdere sager ud fra.

Beskrivelse: Med Restaurationsplanen skal Bevillingsnævnet bremse op for tildeling af nye alkoholbevillinger og nattilladelser i de områder, som er belastede og som har en høj koncentration af privat beboelse. Bevillingsnævnet skal føre en stram praksis for nattilladelser til restaurationer i de områder, som er belastede, og dermed bremse op for, at flere natrestaurationer (i form af rene udskænkingssteder) etablerer sig, hvor der allerede er en høj aktivitet om natten.

Bevillingsnævnet pålægges at følge udviklingen i nattelivsgenerne tæt og i nødvendigt omfang at indføre en særligt restriktiv praksis f.eks. i forhold til gadestrækninger, hvor nattelivsgenerne er ved at tage overhånd, således der f.eks. indføres et stop for nye nattilladelser og udvidelser af bestående nattilladelser.

Virkeområde: Områder med en høj koncentration af serveringsteder, hvor lokalmiljøet er meget belastet af gener fra nattelivet.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

30. Fokus på gastronomi og en fortsat udvikling af madscenen

Formål: At understøtte Københavns status som gastronomisk centrum.

Effekt: Kan sikre udviklingen af den gastronomiske scene i områder, hvor der i dag gælder en restriktiv praksis.

Beskrivelse: Da der fortsat er nattelivsgener i Middelalderbyen, fortsætter den restriktive praksis i dette område. Der skal dog være mulighed for nye nattilladelser til kl. 01.00 for spiserestauranter med et højt gastronomisk niveau. Dette må også ses i sammenhæng med, at københavnernes spisevaner har ændret sig. Det er ikke længere usædvanligt, at en god middag på en restaurant strækker sig til efter midnat.

På denne måde anses ansøgninger om nye nattilladelser til kl. 01.00 til spiserestauranter, med fokus på gastronomi og høj kvalitet, som en undtagelse fra den i øvrigt fortsat restriktive praksis i Middelalderbyen, forudsat at de anførte betingelser er opfyldt. Herudover gælder den restriktive praksis i Middelalderbyen, idet der dog altid skal foretages en konkret vurdering af hver enkelt ansøgning.

Endvidere er det anført, at der bakkes op om, at der i forbindelse med ejerskifte sker et skift fra intensive koncepter (B og C) til restauranter med nattilladelse, som er mindre intensive koncepter (A). Der støttes i den sammenhæng, og inden for lovgivningens rammer, op om initiativer, hvorefter en restauratør kan få en nattilladelse til en spiserestaurant (koncept A) mod at lukke et intensivt koncept (B og C) i en gade med mange nattelivsgener. Dette vil kunne bidrage til at reducere nattelivsgenerne i de mest belastede områder.

Virkeområde: Områder med restriktiv praksis.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

31. Skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager

Formål: At reducere gener fra serveringssteder med mange klager.

Effekt: Effekten afhænger af det grundlag, Bevillingsnævnet modtager til at vurdere sager ud fra.

Beskrivelse: Der føres et skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager, hvor det blandt andet vurderes, om der er tilstrækkeligt med særlige og tungtvejende grunde til at begrænse den pågældende nattilladelse til fx kl. 24.00 eller kl. 02.00.

Virkeområde: Områder med restriktiv praksis.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

32. Mulighed for morgenlukning efter kl. 05.00

Formål: At tage hånd om de problemsteder, der findes, og sikre at der ikke sker en vækst i antal "morgenværtshuse", mens det ikke er hensigten at ramme de veldrevne restauranter. Fokus skal herved være nye steder og steder, der erfaringsmæssigt medfører problemer og gener. De omhandlede problemer og gener skal være dokumenterede f.eks. på baggrund af oplysninger fra politiet eller fra OMB, således det sikres, at der i den konkrete

sag er tilstrækkeligt særlige og tungtvejende grunde for at fastsætte et vilkår om morgenlukning.

Effekt: Festen, i de gader, som er mest belastet af gener fra nattelivet, bliver mindre i morgentimerne.

Beskrivelse: Hensynet bag dette vilkår, som kan stilles i medfør af restaurationslovens § 10, stk. 2, 3. pkt. og § 33, er, at der skabes ro omkring restaurationen samt at undgå, at bestemte restaurationer bliver opsamlingssted for trætte og berusede gæster fra andre restaurationer i samme område. Hensynet gør sig særligt gældende i områder med beboelse og almindelige forretninger, hvor Københavns Kommune ønsker at sikre, at beboere og handlende kan færdes i morgentimerne uden at blive ufrivillige deltagere i restaurations- og nattelivet.

Spørgsmålet om, hvorvidt der er grundlag for at fastsætte et vilkår om, at en restauration, der holder åbent i de tidligere morgentimer, beror på en konkret vurdering. I vurderingen af, om der er grundlag for at fastsætte et sådant vilkår, vil der bl.a. kunne indgå overvejelser:

- Om den pågældende restauration ligger i et område med beboelse eller almindelige forretninger
- Ansøgerens oplysninger om restaurationens målgruppe
- Oplysninger fra politiet om nattelivet i og omkring restaurationen, herunder om restaurationen ligger i et område med andre restaurationer med nattilladelse, som vil kunne indebære, at den pågældende restauration bliver opsamlingssted for trætte og berusede gæster til gene for beboere og handlende i området.

Virkeområde: Områder i København, hvor der gælder en restriktiv praksis.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

33. Krav om oplysning af deltagerantal for lukkede selskaber

Formål: At give Bevillingsnævnet et mere oplyst grundlag at sagsbehandle ud fra.

Effekt: Initiativ vil i sig selv ikke reducere gener fra nattelivet, men vil give Bevillingsnævnet bedre mulighed for at sagsbehandle.

Beskrivelse: Restauratører, der søger om lukkede selskaber, skal angive, hvor mange mennesker der deltager.

Virkeområde: Områder med restriktiv praksis.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

Kan iværksættes umiddelbart med finansiering

2. Markant udvidelse af natteværter

Formål: At nedbringe graden af gener fra nattelivet gennem tydeligt værtskab, dialog og synlig tilstedeværelse samt at påvirke nattelivsgæsternes adfærd i en mere hensynsfuld retning.

Effekt: Baseret på erfaringer fra Amsterdam, Holland, hvor 26 natteværter er til stede på gadeplan fra fredag – søndag, evalueringen af Natteværtsindsatsen fra 2019-2020 samt tilkendegivelserne i kommunikéet fra Advisory Boardet, er det vurderingen, at Natteværternes tilstedeværelse og dialog med gæster har en positiv effekt på adfærden i Nattelivet. Effekten af at opnormere antallet af natteværter må forventes at nedbringe klagesager over nattelivet yderligere og at øge tilfredsheden og trygheden blandt beboere, gæster og erhverv.

Initiativet forventes at have en høj effekt.

Beskrivelse: Det anbefales at styrke natteværterne gennem en øget tilstedeværelse i Indre By samt et udvidet geografisk operationsområde, der også dækker andre fest- og støjplagede områder. Det vurderes, at dette vil kunne indfries, hvis initiativet opnormeres fra 4 til 16 natteværter om ugen (i alle 52 uger). Derudover anbefales det, at indsatsen med natteværter opskaleres til også at inkludere torsdag nat - foruden fredag og lørdag nat.

Havneværter som option: I sommerperioden er flere af havnearealerne i København belastet af fest og støj. I forsøg på at imødekomme dette kan tiltaget om natteværter opskaleres yderligere til i sommerperioden også at dække havnearealerne med et hold sejlene natteværter.

Virkeområde: Bydækkende tilstedeværelse geografisk varieret efter belastning af byen samt yderligere tilstedeværelse i indre by i de kritiske morgentimer.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

6. Mini-arrangementspulje for mindre kulturaktører

Formål: At skabe et mere kulturdrevet natteliv.

Effekt: Kan være stor, hvis det kombineres med andre tiltag.

Beskrivelse: At arrangere alternativt, kulturdrevet natteliv er sjældent rentabelt. Derfor vil kommunen undersøge mulighederne for at oprette en mini-arrangementspulje, som mindre kulturaktører kan søge om støtte til for eksempel logistik ved nattelivsarrangementer med et kulturelt fokus.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

10. Kampagne mod vold og narkotika i nattelivet

Formål: At forebygge vold og narkotika i nattelivet.

Effekt: Kulturændringerne tager typisk lang tid og kræver en flerstrengt indsats. Initiativet kan have en positiv effekt som en del af en sådan.

Beskrivelse: Københavns Kommune vil samarbejde med uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører om en kampagne målrettet unge for at forebygge vold og narkotika i nattelivet.

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF med inddragelse af andre relevante forvaltninger.

13. Årlig afrapportering

Formål: At dokumentere og redegøre for arbejdet med og udviklingen i det københavnske restaurations- og natteliv.

Effekt: Dokumentation er en forudsætning for en skærpet praksis i de allermost belastede gader, jævnfør initiativ 29.

Beskrivelse: En årlig afrapportering kan indeholde en rapport fra forvaltningen, der beskriver og dokumenterer kommunes arbejde på restaurations- og nattelivsområdet. Derudover vil en årlig afrapportering kunne indebære en årlig rapport fra Bevillingsnævnet, der beskriver udviklingen i koncentrationen og variationen af bevillinger og nattilladelser i København.

Virkeområde: Afrapporteringen skal gælde for kommunes arbejde med restaurations- og nattelivet i hele København.

Ansvarlig forvaltning: KFF og TMF.

14. Styrkelse af støjvagten

Formål: At forebygge og afbøde gener fra restaurationer ved tilsyn i aften og nattetimerne.

Effekt: Effekten af den nuværende støjvagt er stor, da problemer konstateres på stedet. Den nuværende periode for kontakt frem til kl. 03.00 er bl.a. valgt ud fra henvendelsesmønstret, hvor flest henvendelser forekommer i denne periode. Et senere sluttidspunkt for vagten vurderes at have en mindre effekt i nattelivet men en stor effekt i forhold til den service, der ydes til støjplagede naboer.

Beskrivelse: TMF vil fortsat kunne kontaktes af borgere, der oplever nattestøj i weekenderne. Den nuværende bevilling medfører tilsyn i weekenderne kl. 20.00-03.00 året rundt. Støjvagterne kan reagere på stedet og fx få lukket døre eller på anden vis stoppe gener. Skal tidspunktet udvides til kl. 05.00, vil det kræve et ekstra hold.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele Københavns Kommune. Dog med et øget fokus på de områder, hvor restaurationstætheden allerede er høj.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

15. TMF-tilsyn og udtalelser i bevillingssager

Formål: At sikre tilsyn og oplysning om støj, affald og bygemæssige forhold samt klager ved bevillinger.

Effekt: Relativ stor effekt ift. at forebygge støj- og affaldsgener, da tilsyn og udtalelser sikrer lydsluger, plomberede musikanlæg samt forsvarlig håndtering af restaurationsaffald.

Beskrivelse: TMF vil fortsætte tilsynet med restaurationer med henblik på systematisk at orientere Bevillingsnævnet om ændring af de restaurationskoncepter, som der er med-delt bevilling til. TMF vil foretage tilsyn i aften- og natbevillinger ifm. udtalelser til Bevillingsnævnet i alkoholbevillinger og natbevillinger. Endelig vil TMF udvide indsatsen med vurdering af affaldshåndtering, udeservering samt byggetilladelser og ibrugtagningstilladelser, inden der gives bevillinger.

Virkeområde: Hele byen. Dog med et øget fokus på de områder, hvor restaurationstætheden allerede er høj.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

17. Hyppigere tilsyn med udeserveringer

Formål: At styrke den nuværende tilsynsindsats med kontrol af restaurationsernes tilladelse til udeservering med henblik på hyppigere besøg også i aften- og natlivet.

Effekt: Effekten vil i høj grad være forebyggende. Ved at øge hyppigheden af tilsyn vil det give en større synlighed af kontrollen. Synligheden og muligheden for, at tilsynet uventet kigger forbi, vil give caféer, restauranter, barer, værtshuse mv. et større incitament til at sikre, at opstillingen af udeserveringer, restaurationsernes drift og gæsternes opførsel foregår mere hensigtsmæssigt med respekt for både folk i gaden og naboerne. Med flere ressourcer vil tilsynet i højere grad have mulighed for at følge op på klager og udfordringer i aften- og natlivet.

Med flere tilsynsressourcer kan tilsynet også understøtte koordinerede indsatser, fx med politiet, dedikerede indsatser i udvalgte områder af byen og/eller at der arbejdes i kampagne teams, der har fokus på særlige problemstillinger og/eller områder, hvor der også vil være mulighed for – med helhedsorienterede tilsyn – at det kan løses ved at tilsynet har bredere viden om de forskellige forhold, at de kan møde på tilsyn med restaurationer og/eller i aften- og natlivet.

Beskrivelse: Øgede ressourcer til tilsyn med udeserveringer i både dag- og aften- og natlivet med henblik på at udføre opsøgende/forebyggende tilsyn og målrettede indsatser i udvalgte områder, der løbende udpeges. Det vil være et supplement til den nuværende tilsynsindsats, der primært prioriterer tilsyn i dagtimerne på baggrund af klager. En hyppigere tilsynsindsats vil være mere synlig til stede i byen i dags- og aften- og natlivet og vil både kunne føre tilsyn med umiddelbart konstaterede brud på vilkår og/eller uhensigtsmæssigheder og samtidig have mulighed for løbende at følge op på tilladelser til

udeservering samt eventuelt sikre, at endnu ikke tilladte udeserveringer lovliggøres og tilpasses til mulighederne det konkrete sted i byen.

Ved sammensætning af tilsynsteams af medarbejdere på tværs af de forskellige hjemmelsgrundlag kan der skabes en helhedsorienteret tilsynsindsats, som dermed kan vejlede/regulere omkring hele den konkrete problemstilling og/eller situation – fx hvis en restauratør både bryder med reglerne i tilladelsen for udeservering og samtidig ikke overholder restaurationsforskriftens forbud mod afspilning af musik i udeservering. Tilsynet vil ikke nødvendigvis være tilknyttet den samme administrative enhed, men vil planlægge og udføre tilsyn i samarbejde med hinanden og ud fra behovet for at regulere restaurationen på baggrund af de forskellige regelsæt, herunder vejloven, miljøbeskyttelsesloven og kommunale forskrifter.

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

18. Løsninger til hotspots

Formål: At reducere mængden af henkastet affald i særligt belastede nattelivszoner.

Effekt: Indsatsen forventes at medføre en reduktion af henkastet affald i nattelivet i de særligt belastede områder. Forvaltningen vil vurdere effekten på baggrund af feedback fra forvaltningens udførende driftsenheder og Natteværterne, samt henvendelser borgerne.

Beskrivelse: Indsatsen fra Restaurations- og Nattelivsplan 2017 om en højere affaldskapacitet på nattelivsstrækningerne har ledt til konceptudvikling på forskellige affaldsløsninger, der kan fungere i områder, der er særligt belastede og har mindre plads til almindelige affaldskurve – eksempelvis på Gothersgade og Vestergade. Udviklingen af disse løsninger er sat på hold grundet Corona, indtil nattelivet er normalt igen. Løsningerne skal fortsat udvikles, testes og muligvis produceres. Løsningerne inkluderer:

- Smal tårnkurv
  - En affaldskurv lignende den Kvadratiske Tårnkurv, dog smallere.
  - Hvis denne skal bruges, skal en funktionel indsats identificeres el. produceres og evalueres.
- Pizzabakkeholder
  - Et affaldsstativ kun egnet til pizzabakker, skal aflaste de resterende kurve for pizzabakker, da de fylder uhensigtsmæssigt meget.
  - Denne løsning skal testes og muligvis produceres og evalueres.
- Poseholder
  - Kan monteres på eksisterende affaldskurve el. bygninger, for at øge affaldskapaciteten.
  - Denne løsning skal testes og evalueres. Løsning kan evt. bruges i forbindelse med zoner, hvor der ikke er plads til de almindelige fastgjorte affaldskurve el. ekstra høj affaldsintensitet og måske i sammenhæng med partnerskabsaftaler med restaurationer.
- Arkaden
  - En interaktiv affaldskurv, der motiverer borgerne til at smide sit eget og andres affald i affaldskurven.

- Denne løsning skal videreudvikles, testes og evalueres. På baggrund heraf skal der tage stilling til om løsningen kan anvendes.

Alle fire løsninger er rettet mod placeringer, der er særligt belastet, men mangler plads eller kapacitet til brug af standardløsningen. De skal derfor være med til at sikre, at også disse områder i nattelivet kan holdes rene, og at københavnernes opfatter dem således.

Virkeområde: Særligt belastede nattelivszoner.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

22. Spuling og midlertidige toiletter på Gammeltorv

Formål: Reducere lugt- og uringener mm. i de mest belastede nattelivszoner.

Effekt: Øget rengøring skal resultere i, at borgerne generelt oplever de berørte områder som mere rene og lugtfri. Effekten vurderes på baggrund af borgerhenvendelser samt feedback fra forvaltningens udførende driftsenhed og Natteværterne.

Beskrivelse: Der blev i 2018 bevilliget 0,9 mio. kr. til spuling i områder med øget behov for rengøring samt midlertidige toiletter på Gammeltorv. Bevillingen udløber med udgangen af 2021 og ønskes fortsat.

Virkeområde: Indre By.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

25. Kampagne for adfærdsændring

Formål: At påvirke adfærden i nattelivet i en mere hensynsfuld og hensigtsmæssig retning, så alle brugergrupper i København oplever, at der bliver taget hensyn til dem.

Effekt: Skabe forståelse for og viden om, at byen skal bruges af mange og til mange forskellige formål, og dermed balancere hensynet og forståelsen mellem forskellige brugergrupper i byen – og påvirke normen fra at være drukbaseret til kulturbåren.

Beskrivelse: For at have mærkbar effekt skal kommunikations- og kampagneindsatser planlægges og tænkes sammen med de konkrete, fysiske eller lovmæssige adfærdsregulerende tiltag, der udvikles eller beslattes i planperioden. Adfærdsregulerende tiltag kan fx være støjsluger, festzoner, håndhævelse af regler og lovgivning om støj, stank og affald i det offentlige rum. Det betyder, at kommunikationsindsatsen ikke kan beskrives i konkrete produkter og leverancer, før de øvrige indsatser/tiltag kendes. Det er dog tanken, at kampagnen skal bestå af en kombination af adfærdsregulerende tiltag og kultur- og holdningsbearbejdning i samarbejde med interne og eksterne aktører.

Virkeområde: Hele byen, men øget fokus på områder med høj restaurationstæthed.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

Kræver yderligere undersøgelse

5. Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol

Formål: At begrænse festen i gaden.

Effekt: Potentielt stor.

Beskrivelse: Københavns Kommune har ikke mulighed for selv at begrænse detailhandlens salg af alkohol. Derfor vil Københavns Kommune indgå i dialog og partnerskab med detailhandlen med det formål at finde fælles løsninger på begrænsning af generne fra 'festen i gaden'. Derudover vil kommunen støtte arbejdet for en lovændring, der regulerer detailhandlens salg af alkohol i bestemte områder og tidsrum.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Tiltaget vil have virke i de områder af byen, hvor der i dag gælder en restriktiv bevillingspraksis (Middelalderbyen i Indre By og enkelte gadestrækninger på Indre Nørrebro).

Ansvarlig forvaltning: KFF og ØKF.

16. Projekt om kontinuerlige støjmålinger i gadebilledet

Formål: At kommunen skal kunne måle den effekt, de tiltag, der iværksættes eller ikke iværksættes, har på støjniveauet i byen, så erfaringerne kan bidrage med viden til byudvikling i andre områder.

Effekt: Effekten afhænger af resultaterne af forsøgene.

Beskrivelse: Københavns Kommune vil igangsætte et arbejde for at undersøge støjudviklingen på udvalgte strækninger i byen ved at indsamle og analysere data fra lydtryksmålere (støjmålere) til formålet opsat strategiske steder i gadebilledet.

Virkeområde: Fremtidig anvendelse kunne være at støjmålingerne dokumenterer effekt af ét eller flere tiltag i byrummet for at dæmpe støjen – fx afspærring af trafik i Vestergade om natten eller øget myndighedskontrol/regulering med adfærd omkring udeserveringer på Ravensborggade eller lignende. Det kan også undersøge, om støjmålinger på længere sigt kunne danne baggrund for vurderinger i bevillingssager.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

23. Reduktion af gener fra festlige udendørsaktiviteter

Formål: At reducere gener fra henkastet affald og urin i forbindelse med en ændret nattelivsadfærd.

Effekt: Indsatsen forventes at give en reduktion af henkastet affald og uringener i forbindelse med festlige aktiviteter på grønne arealer, pladser og ved vandet og medføre, at

københavnerne oplever byen som renere. Effekten vurderes på baggrund af feedback fra forvaltningens udførende driftsenheder og Natteværterne, samt henvendelser fra borgere.

Beskrivelse: Der er en øget aktivitet i forhold til festligt udeliv både i dags-, aften- og nat-tetimer, særligt om sommeren. Det festlige udeliv foregår oftest på grønne arealer, pladser og ved vandet. Frem mod Budget 2022 vil forvaltningen konkretisere en renholdsindsats der kan imødekomme udfordringerne på kommunale arealer.

Virkeområde: Grønne arealer, pladser og ved vandet.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

UDSKAST

Kræver yderligere undersøgelse og finansiering

1. Partnerskabsmodel for nattelivets aktører

Formål: Ved etablering af en partnerskabsmodel for nattelivets aktører ønsker kommunen at styrke kollektive løsninger og indfri potentialer i nattelivet både internt i kommunen og mellem nattelivets aktører.

Effekt: Effekten afhænger af initiativets sammensætning og skalering.

Beskrivelse: Københavns Kommune vil etablere en form for partnerskab, som kan sikre fælles og forpligtende løsninger på nattelivsområdet. En endelig model for partnerskabet er endnu ikke udarbejdet. Forvaltningen har skitseret to mulige modeller men efterlyser i høringsperioden bidrag fra aktørerne til organisationsmodeller (bilag A).

Partnerskabets primære formål og opgave vil være at samarbejde om/og i fællesskab finde løsninger på udfordringer forbundet til nattelivet. Opgaverne kan f.eks. udmønte sig i:

- Drift af lokale indsatsgrupper
- Planlægning af beboerpanelundersøgelser
- Afholdelse af dialogmøder
- Evaluering og udvikling af forsøg med nudging/adfærdsændringer
- Udvikling af adfærdskodeks/certificering for serveringsteder
- Indgåelse af nationale og internationale videnspartnerskaber
- Indgåelse af forpligtende aftaler om reducere af nattelivsgener med restauratører
- Afrapportering til politisk niveau

Dialogen og samarbejdet med nattelivets aktører kan bl.a. skaleres ved nedsættelse af lokale indsatsgrupper (a) og gennemførelse af beboerpanelundersøgelser (b). Disse tiltag er uddybet nedenfor.

a. Etablering af lokale indsatsgrupper

De lokale indsatsgrupper skal bidrage til løsninger på nattelivsområdet helt ned på gadeniveau. Indsatsgrupperne skal være sammensat dynamisk og kan f.eks. bestå af repræsentanter fra politiet, lokale restauratører og beboere samt repræsentanter fra øvrige myndigheder. For at sikre en kontinuerlig sparring og imødekomme af de lokale udfordringer anbefales det, at der afholdes kvartalsvise møder i indsatsgrupperne. For yderligere inddragelse af lokalsamfundet vil ét af de kvartalsvise møder kunne afvikles som et åbent møde, hvor den enkelte indsatsgruppe kan modtage input fra lokalmiljøet.

b. Beboerpanelsundersøgelser

Gennem en årlig beboerpanelundersøgelse kan kommunen få indblik i beboernes oplevelse af at bo i de områder af byen, hvor nattelivet særligt udspiller sig. På den måde kan Kommunen og nattelivets centrale aktører følge og påvirke udviklingen af

nattelivet i København. På baggrund af den første panelundersøgelse, kan der fastsættes enkle KPI'er, som kan anvendes som mål for genereduktionen de kommende år.

Økonomi: Det er kommunens ambition, at partnerskabets skal realiseres økonomisk i fællesskab med nattelivets aktører, særligt med bidrag fra erhvervslivet. Kommunen vil undersøge forskellige finansieringsmuligheder for dette.

Ansvarlig forvaltning: KFF og TMF.

3. Ordenskorps

Formål: At øge reguleringen af festen i gaden.

Effekt: Initiativet har en potentielt stor effekt afhængigt af endelig form på ordenskorpsset.

Beskrivelse: 'Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023' giver kommunerne mulighed for at etablere en forsøgsordning med ordensvagter, der kan supplere politiets arbejde med at opretholde ro og orden. I aftalen om Budget 2021 indgår en hensigtserklæring om, at Københavns Kommune vil arbejde videre med at benytte sig af denne mulighed.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Modellen og lovgrundlaget for forsøgsordningen fremlægges af Justitsministeriet i første halvdel af 2021.

Ansvarlig forvaltning: ØKF.

4. Tildeling af afgrænsede områder til serveringssteder

Formål: At forpligte serveringssteder til at sikre ro og orden, når folk opholder sig umiddelbart uden for deres matrikel i forbindelse med for eksempel rygning.

Effekt: Effekten afhænger af den konkrete udformning af initiativet.

Beskrivelse: For at styrke serveringsstedernes mulighed for at regulere gæsternes adfærd vil Københavns Kommune afsøge muligheden for, at serveringssteder i aften- og nattetimer kan tildeles afgrænsede områder foran deres matrikel, hvor de forpligtes til at sikre orden, nedbringe støj, påvirke gæsternes opførsel positivt og rydde op efter gæsterne.

Virkeområde: Primært Indre By.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

8. Identificering af festzoner/festivalplads

Formål: At flytte natteliv væk fra de hårdest belastede nattelivsområder.

Effekt: Stor i forhold til at få nogle af de mest belastende både spontane og planlagte fester og større arrangementer væk fra Indre By.

Beskrivelse: Københavns Kommune arbejder allerede på at identificere mulige placeringer af en festivalplads. Dette arbejde vil fortsætte. Derudover vil kommunen afsøge muligheden for at udpege mindre festzoner, hvor det tillades at støje mere end i andre dele af byen.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF og TMF.

9. Certificering af serveringssteder

Formål: At forebygge og bekæmpe grænseoverskridende adfærd og diskrimination.

Effekt: Kulturændringerne tager typisk lang tid og kræver en flerstrengt indsats. Initiativet kan have en positiv effekt som en del af en sådan.

Beskrivelse: I samarbejde med parter fra nattelivet vil Københavns Kommune tilbyde en række serveringssteder et certificeringsprogram, som indebærer, at dørmænd, bartendere med flere videreuddannes i at forebygge og bekæmpe grænseoverskridende og utryghedsskabende adfærd i natten.

Udviklingen af et certificeringsforløb og certificering af de københavnske restauratører kan forløbe over en periode på tre år. En model kunne være:

- Første år: Udvikling af certificeringsforløb og certificering af 10 beværtninger
- Andet år: Justering af certificeringsforløb og certificering af 10 beværtninger
- Tredje år: Justering af certificeringsforløb og certificering af 20 beværtninger

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

11. Én fælles indgang

Formål: At sikre en nemmere kommunikation mellem kommunen, beboere og nattelivets aktører.

Effekt: Stort potentiale for at lette kommunikation med kommunen afhængigt af udformningen.

Beskrivelse: Kommunen vil afsøge muligheden for at skabe én fælles indgang til sager vedrørende nattelivet, herunder muligheden for at oprette et nattelivssekretariat i form af et arbejdsfællesskab, som samler arbejdet med at understøtte, udvikle og regulere byens restaurations- og natteliv.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF, TMF og ØKF.

12. Klageapp

Formål: At forbedre borgernes muligheder for at klage over gener fra nattelivet.

Effekt: Stort potentiale afhængigt af udformningen af en eventuel app.

Beskrivelse: Kommunen vil undersøge, hvorvidt det er muligt at lave en klageapp – evt. sammen med politiet – som kan forbedre borgernes muligheder for at klage over gener fra nattelivet.

Virkeområde: Hele byen.

Ansvarlig forvaltning: KFF og TMF.

20. Øget toiletkapacitet i særligt belastede områder

Formål: At reducere lugt- og uringener i særligt belastede nattelivszoner samt at imødekomme behovet for toiletkapacitet i nattelivet.

Effekt: Øget toiletkapacitet og rengøring skal resultere i, at borgerne generelt oplever de berørte områder som mere rene og lugtfri. Effekten vurderes på baggrund af borgerhenvendelser samt feedback fra forvaltningens udførende driftsenhed og Natteværterne.

Beskrivelse: Frem mod Budget 2022 vil der blive konkretiseret et forslag om øget toiletkapacitet, hvor dette findes at være den rette løsning på udfordringen med lugt- og uringener. Den øgede toiletkapacitet kan opnås ved at holde eksisterende toiletter natåbne, opstille midlertidige toiletter og/eller udvide eksisterende toiletter.

Der er desuden behov for at yderligere løsninger til at øge toiletkapacitet i områder med spidsbelastninger. Disse løsninger skal være tilpasset de enkelte områder, fx med hensyn til fredning, pladsforhold og borgernes adfærd.

Virkeområde: Særligt belastede nattelivszoner.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

21. Udvikling af alternative løsninger til toiletkapaciteten i særligt belastede områder

Formål: At reducere lugt- og uringener i særligt belastede nattelivszoner, samt at imødekomme behovet for toiletkapacitet i nattelivet.

Effekt: Effekten opnås ved at Teknik- og Miljøforvaltningen finder løsninger, der er tilpasset de behov, der ikke kan dækkes af kendte løsninger, og som kan betyde, at borgerne oplever særligt belastede nattelivszoner som rene og lugtfrie.

Beskrivelse: Der er stort behov for at udvikle yderligere alternative løsninger, der kan minimere lugt- og uringener i de områder, hvor den bestående toiletkapacitet ikke dækker nattelivets behov. Udvikling og test af alternative løsninger skal ske i dialog med borgere og restauranterne og tilpasses det skiftende behov, for eksempel i forhold til sæsoner,

samt den nuværende kapacitet. Disse løsninger kunne blandt andet være skiltning, nudging, integrerede urinaler mv.

Virkeområde: Særligt belastede nattelevszoner.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

UDKAST